

คู่มือการใช้งาน

คลิปสื่อออนไลน์ แบบคิวอาร์โค้ด QR Code
เพื่อนำบรรยายหอวัฒนธรรมจังหวัดนครสวรรค์

นายปริญญา จันเจริญ
นักวิชาการศึกษา

สำนักศิลปะและวัฒนธรรม
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

พ.ศ. ๒๕๖๗

คำนำ

หอวัฒนธรรมจังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งอยู่ในโครงสร้างการบริหารงานของสำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ มีหน้าที่หลักในการรวบรวมข้อมูลเรื่องราวที่แสดงถึงความเป็นอัตลักษณ์ของจังหวัดนครสวรรค์ อีกทั้ง ยังต้องการพัฒนาให้หอวัฒนธรรมจังหวัดนครสวรรค์ เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นของจังหวัดนครสวรรค์

คู่มือการใช้งาน คลิปสื่อออนไลน์ แบบคิวอาร์ โค้ด QR Code เพื่อนำบรรยายหอวัฒนธรรมจังหวัดนครสวรรค์ ที่สำนักศิลปะและวัฒนธรรมได้จัดทำขึ้นฉบับนี้ ประกอบด้วยรายละเอียดเกี่ยวกับหอวัฒนธรรมจังหวัดนครสวรรค์ บทบาทและหน้าที่ เนื้อหาและองค์ความรู้ที่จัดแสดงเป็นนิทรรศการภาพรวมของจังหวัดนครสวรรค์ในด้านต่าง ๆ โดยใช้คลิปสื่อออนไลน์ ผ่านระบบคิวอาร์ โค้ด QR Code เพื่อนำบรรยายตามเส้นทางการเยี่ยมชมหอวัฒนธรรมจังหวัดนครสวรรค์ อีกทั้ง ยังได้อธิบายขั้นตอนการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ (โทรศัพท์มือถือ) หรือ สมาร์ทโฟน สำหรับใช้เป็นช่องทางในการสแกนระบบคิวอาร์ โค้ด QR Code เพื่อรับฟังคลิปเสียงการบรรยายเนื้อหาหรือองค์ความรู้ที่จัดแสดงอยู่ภายในอาคารหอวัฒนธรรมจังหวัดนครสวรรค์ ทำหน้าที่แทนตัวบุคคลหรือวิทยากรนำบรรยายหอวัฒนธรรมจังหวัดนครสวรรค์ รวมถึง มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการบริหารจัดการระบบภายในหอวัฒนธรรมจังหวัดนครสวรรค์ ให้มีความทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์โดยนำระบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในระบบขั้นตอนของการทำงานแบบคิวอาร์ โค้ด QR Code ผ่านรูปแบบเครือข่ายสังคมออนไลน์ทางอินเทอร์เน็ต

สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ในฐานะผู้รวบรวมและถ่ายทอดองค์ความรู้ ข้อมูลเรื่องราวทางด้านประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นของจังหวัดนครสวรรค์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือการใช้งาน คลิปสื่อออนไลน์ แบบคิวอาร์ โค้ด QR Code เพื่อนำบรรยายหอวัฒนธรรมจังหวัดนครสวรรค์ฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์และเอื้ออำนวยความสะดวกให้แก่ทุกท่าน ผู้ที่สนใจศึกษาค้นคว้าหรือเยี่ยมชมหอวัฒนธรรมจังหวัดนครสวรรค์ด้วยตนเอง ผ่านระบบรูปแบบคิวอาร์ โค้ด QR Code และสามารถนำไปเป็นแนวทางให้กับผู้ศึกษาค้นคว้าหรือผู้สนใจได้ใช้ประโยชน์ต่อไปในอนาคต

นายปริญญา จันเจริญ นักวิชาการศึกษานำศูนย์การ
สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

พ.ศ. ๒๕๖๗

สารบัญ

ปก

คำนำ

สารบัญ

ส่วนที่ ๑ แนะนำรายละเอียด

- ปรัชญา วิสัยทัศน์ และพันธกิจ
- วัตถุประสงค์การจัดตั้งหอวัฒนธรรมจังหวัดนครสวรรค์
- ประวัติความเป็นมาของหอวัฒนธรรมจังหวัดนครสวรรค์
- สถานที่และช่องทางการติดต่อสื่อสาร
- บทบาทและหน้าที่ของหอวัฒนธรรมจังหวัดนครสวรรค์
- เนื้อหาและองค์ความรู้ที่จัดแสดงภายในหอวัฒนธรรมจังหวัดนครสวรรค์

ส่วนที่ ๒ ระบบคิวอาร์ โค้ด QR Code

- ทำความรู้จักคิวอาร์ โค้ด
- ประโยชน์ของระบบคิวอาร์ โค้ด
- ประเภทของคิวอาร์ โค้ด

ส่วนที่ ๓ คู่มือการใช้งาน และขั้นตอนการให้บริการ

- วิธีการใช้งาน
- ขั้นตอนการให้บริการระบบคิวอาร์ โค้ด QR Code

ส่วนที่ ๑

แนะนำรายละเอียด

หอวัฒนธรรมจังหวัดนครสวรรค์

หอวัฒนธรรมจังหวัดนครสวรรค์
จัดทำโดย สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
ปี พ.ศ. ๒๕๖๗

ปรัชญา

หอวัฒนธรรมจังหวัดนครสวรรค์

เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นของจังหวัดนครสวรรค์

วิสัยทัศน์

สร้างงานบูรณาการศิลปะและวัฒนธรรมในมิติใหม่ของจังหวัดนครสวรรค์

พันธกิจ

- เป็นแหล่งศูนย์กลางการเรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นของจังหวัดนครสวรรค์
- เป็นสถานที่จัดแสดงพิพิธภัณฑ์งานนิทรรศการ เพื่อเผยแพร่ประวัติศาสตร์ความเป็นมา วิถีชีวิตความเป็นอยู่ สืบสานศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ความเป็นอัตลักษณ์ของจังหวัดนครสวรรค์
- ส่งเสริมและสนับสนุนการท่องเที่ยวของจังหวัดนครสวรรค์ ทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว เพื่อเป็นสถานที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งของจังหวัดนครสวรรค์
- สร้างเครือข่ายเพื่อช่วยกันทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม คุณธรรมจริยธรรม สร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาและศิลปวัฒนธรรมไทย
- ประยุกต์องค์ความรู้และบูรณาการศิลปะและวัฒนธรรมในมิติใหม่ของจังหวัดนครสวรรค์

วัตถุประสงค์

- เพื่อเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ของจังหวัดนครสวรรค์ ในการจัดแสดงพิพิธภัณฑ์งานนิทรรศการ ด้านประวัติศาสตร์ความเป็นมา ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้แก่คณาจารย์ เจ้าหน้าที่บุคลากรทางการศึกษา นักเรียน นักศึกษา หรือประชาชน นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ
- เพื่อให้บริการข้อมูลและองค์ความรู้ ผ่านงานเอกสาร หนังสือตำรา งานวิจัยหรืองานกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับด้านศิลปะและวัฒนธรรมประจำท้องถิ่น
- เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการศึกษาค้นคว้าแบบบูรณาการงานด้านศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นของจังหวัดนครสวรรค์ ในมิติใหม่

ประวัติความเป็นมาของหอวัฒนธรรมจังหวัดนครสวรรค์

หอวัฒนธรรมจังหวัดนครสวรรค์ อยู่ในโครงสร้างการบริหารงานและขอบเขตความรับผิดชอบของสำนักศิลปะและวัฒนธรรม ซึ่งเป็นหน่วยงานตามโครงสร้างการบริหารงานของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ มีประวัติความเป็นมา ดังนี้

ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดนครสวรรค์ ได้ตั้งขึ้นโดยระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยศูนย์วัฒนธรรม พ.ศ. ๒๕๒๔ โดยพัฒนามาจากศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาวัฒนธรรมจังหวัดนครสวรรค์ และหน่วยประเคราะห์ศูนย์ชุมชนส่งเสริมวัฒนธรรม วิทยาลัยครูนครสวรรค์

พ.ศ. ๒๕๐๑ กระทรวงวัฒนธรรมและสภาวัฒนธรรมอุยกุบลอง กองวัฒนธรรมโอนไปสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๑๕ กองวัฒนธรรมได้โอนไปสังกัดกรมการศาสนา (สรเชต วรคามวิชัย ม.ป.ป. : ๕)

กรมการศาสนา จึงได้จัดสรรงบประมาณสนับสนุนให้แก่สถาบันการศึกษาต่างๆ ที่ดำเนินกิจกรรมด้านวัฒนธรรมไทย ในนามหน่วยประเคราะห์ศูนย์ชุมชนส่งเสริมวัฒนธรรมไทย ซึ่งวิทยาลัยครูนครสวรรค์ได้รับงบประมาณส่วนนี้ด้วย และได้ตั้งคณะกรรมการหน่วยประเคราะห์ศูนย์ชุมชนส่งเสริมวัฒนธรรมไทยวิทยาลัยครูนครสวรรค์ขึ้น มีอธิการบดีวิทยาลัยครูนครสวรรค์เป็นประธาน ดำเนินงานจัดกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๐ เป็นต้นมา ปรากฏความตามค่านำหนังสือรายงานกิจกรรมของหน่วยประเคราะห์ฯ ว่า

“หน่วยประเคราะห์ศูนย์ชุมชนส่งเสริมวัฒนธรรมไทย วิทยาลัยครูนครสวรรค์ ได้รับเงินอุดหนุนจากกองวัฒนธรรม กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดทำโครงการต่าง ๆ ขึ้นเพื่อศึกษาค้นคว้าส่งเสริมและเผยแพร่วัฒนธรรมของชาติ ตลอดจนขนบธรรมเนียมประเพณีประจำท้องถิ่นของจังหวัดนครสวรรค์ และจังหวัดใกล้เคียง เป็นการรักษาศิลปวัฒนธรรมอันเป็นมรดกที่มีค่าของไทยไว้ให้สืบทอดถึงอนุชนรุ่นหลังต่อไป”

พ.ศ. ๒๕๒๒ มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ มีฐานะเทียบเท่ากรม สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ส่งผลให้มีคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ศูนย์วัฒนธรรมและศูนย์วัฒนธรรมพื้นบ้านแห่งชาติเกิดขึ้น

พ.ศ. ๒๕๒๓ มีการประกาศใช้ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาวัฒนธรรม ออกตามพระราชบัญญัติ สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ ๒๕๒๒ หน่วยประเคราะห์ ศูนย์ชุมชนส่งเสริมวัฒนธรรมไทย วิทยาลัยครูนครสวรรค์ จึงเปลี่ยนเป็น ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาวัฒนธรรมจังหวัดนครสวรรค์

พ.ศ. ๒๕๒๔ ได้มีการเปลี่ยนชื่อเรียกใหม่จากเดิมคือ ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดนครสวรรค์ เป็น ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมจังหวัดนครสวรรค์

พ.ศ. ๒๕๒๗ มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติวิทยาลัยครู ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๒๗ ในประกาศฉบับนี้ กำหนดให้มีการแบ่งส่วนราชการในวิทยาลัยครูชัดเจนขึ้น ซึ่งประกอบด้วย คณะวิชา ศูนย์และสำนัก มีฐานะ เทียบเท่ากัน ได้แก่ สำนักกิจการนักศึกษา สำนักวางแผนและพัฒนา ศูนย์วิจัยและบริการ และศูนย์ศิลปวัฒนธรรม

พ.ศ. ๒๕๓๔ ได้รับงบประมาณจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จำนวนเงิน ๗ ล้านบาท (เจ็ดล้านบาทถ้วน) เพื่อทำการก่อสร้างได้แล้วเสร็จในเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยความร่วมมือระหว่าง นายประกิต พิณเจริญ อดีตผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์ นายบุญชู โรจนเสถียร อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต ๒ และนายแพทย์ประสิทธิ์ พิฑูรกิจจา อดีตสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เขต ๑ ในสมัยนั้น ได้ร่วมมือกัน เพื่อสร้างสิ่งที่ดีที่สุดในด้านศิลปวัฒนธรรม ให้ชื่อว่า “หอวัฒนธรรมจังหวัดนครสวรรค์”

วันจันทร์ที่ ๑๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๕ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดหอวัฒนธรรมจังหวัดนครสวรรค์ ทรงลงพระนามาภิไธย ในสมุดที่ระลึกในห้องส่วนพระองค์ และทรงปลูกต้นพะยอม ต้นไม้ประจำมหาวิทยาลัย บริเวณด้านหน้า หอวัฒนธรรมจังหวัดนครสวรรค์

ในวันอาทิตย์ที่ ๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๕ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนิน ทรงนำคณาจารย์และนักเรียนนายร้อย โรงเรียนนายร้อย พระจุลจอมเกล้า ศึกษาดูงาน ณ หอวัฒนธรรมจังหวัดนครสวรรค์อีกครั้งหนึ่ง ทรงรับการถวายบังคมทูล การบรรยายและทอดพระเนตรนิทรรศการ เรื่อง “พัฒนาการทางวัฒนธรรมของเมืองนครสวรรค์”

สถานที่และช่องทางการติดต่อสื่อสาร

หอวัฒนธรรม จังหวัดนครสวรรค์

สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

๓๙๘ หมู่ ๙ ถนนสวรรค่วิถี ตำบลนครสวรรค์ตก

อำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์ ๖๐๐๐๐

โทร ๐ ๕๖๒๑ ๙๑๐๐ ต่อ ๑๑๔๗

เปิดให้บริการเข้าชม ตั้งแต่วันจันทร์ – วันศุกร์

เวลา ๐๘.๓๐ – ๑๖.๓๐ น. โดยไม่เสียค่าเข้าชม

Email : nakhonsawanartculture@gmail.com

เว็บไซต์หอวัฒนธรรม จังหวัดนครสวรรค์ : <http://nsartculture.nsr.ac.th>

Facebook : หอวัฒนธรรม จังหวัดนครสวรรค์

ID Line : NS cultural Hall

บทบาทและหน้าที่ของหอวัฒนธรรมจังหวัดนครสวรรค์

หอวัฒนธรรมจังหวัดนครสวรรค์ ทำหน้าที่รวบรวมข้อมูลทางประวัติศาสตร์ โบราณคดี ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นของจังหวัดนครสวรรค์โดยภาพรวม เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ประจำท้องถิ่นของจังหวัดนครสวรรค์ ตั้งอยู่บนเนื้อที่ประมาณ ๕ ไร่บริเวณทางด้านหน้ามหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ตำบลนครสวรรค์ตก อำเภอเมืองนครสวรรค์ เป็นอาคาร ๒ ชั้น สถาปัตยกรรมไทยประยุกต์ที่สวยงาม โครงสร้างคอนกรีตเสริมเหล็ก หลังคามุงกระเบื้อง กว้าง ๒๔ เมตร ยาว ๓๕ เมตร สูง ๑๗.๔๒ เมตร ออกแบบโดย นายศรีสกุล เขียววิมล สถาปนิกกรมศิลปากร หอวัฒนธรรม จังหวัดนครสวรรค์สร้างเสร็จเมื่อเดือนมิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๕ และทรงได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทรงทำพิธีเปิดเมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๕ ภายในหอวัฒนธรรมจังหวัดนครสวรรค์ ประกอบไปด้วย

๑. ห้องประชุมบุญชู โรจนเสถียร

เป็นห้องประชุม อบรม สัมมนาขนาดย่อม สามารถจุคนได้ประมาณ ๖๐ คน และใช้เป็นห้องจัดแสดงการละเล่นพื้นบ้าน การแสดงและการฉายวีดิทัศน์ทางศิลปะและวัฒนธรรม

๒. ห้องศูนย์การเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและพัฒนาคุณภาพชีวิต

เป็นห้องให้บริการทางการศึกษา ค้นคว้าวิจัยงานศิลปวัฒนธรรมและเรื่องราวของจังหวัดนครสวรรค์ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ในรูปของฐานข้อมูล งานเอกสาร ตำรา งานวิจัย เป็นต้น

๓. ห้องดุสิตา

เป็นห้องทรงประทับ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เมื่อครั้งเสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดอาคารหอวัฒนธรรมจังหวัดนครสวรรค์ เมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๓๕ ปัจจุบันยังคงเก็บรักษาไว้ให้คงอยู่ในสภาพเดิม จัดแสดงเป็นนิทรรศการถาวร เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เมื่อครั้งเสด็จพระราชดำเนิน ณ หอวัฒนธรรมจังหวัดนครสวรรค์ จำนวน ๒ ครั้ง ผ่านระบบสื่อมัลติมีเดียจัดเป็นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ e-Book

๔. ห้องนิทรรศการ นิมมานรดี

เป็นห้องจัดแสดงนิทรรศการด้านศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นของจังหวัดนครสวรรค์ รวบรวมข้อมูลเรื่องราวต่าง ๆ ที่สำคัญต่อชาวนครสวรรค์ อาทิเช่น ความเป็นมาของต้นแม่น้ำเจ้าพระยา เอกลักษณ์ประจำจังหวัด วิถีชีวิตความเป็นอยู่ อาหารการกิน และแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ เป็นต้น

นอกจากนี้ ภายในห้องยังจัดแสดงนิทรรศการถาวรเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อครั้งเสด็จประพาสต้นผ่านมณฑลนครสวรรค์ รวมทั้งสิ้น ๕ ครั้ง

และอีกด้านหนึ่งภายในห้องยังได้จัดแสดงนิทรรศการถาวรเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เมื่อครั้งเสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบพระราชกรณียกิจและเยี่ยมเยียนราษฎรในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์ รวมทั้งสิ้น ๙ ครั้ง ซึ่งมีพระมหากษัตริย์คุณโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมฉายาลักษณ์นำมาจัดแสดง ณ หอวัฒนธรรมจังหวัดนครสวรรค์แห่งนี้ด้วย

๕. ห้องพิพิธภัณฑ์ โสฬส

เป็นห้องนิทรรศการถาวรเล่าเรื่องเมืองนครสวรรค์ แสดงประวัติความเป็นมา วิวัฒนาการของจังหวัดนครสวรรค์ในช่วงยุคสมัยต่างๆ โดยจัดแสดงในรูปของศิลปวัตถุ ชิ้นส่วนโบราณสถาน วัตถุโบราณ เครื่องมือเครื่องใช้โบราณ ทั้งที่พบในจังหวัดนครสวรรค์และจังหวัดใกล้เคียง

๖. ศาลาเรือนไทย และลานหน้าหอวัฒนธรรมจังหวัดนครสวรรค์

เป็นซุ้มไม้ศาลาทรงไทย จำนวน ๔ หลัง สำหรับให้บริการการฝึกปฏิบัติ การ หรือพักผ่อนหย่อนใจ และการจัดกิจกรรมเวทีกลางแจ้ง ณ บริเวณลานด้านหน้าหอวัฒนธรรมจังหวัดนครสวรรค์

เนื้อหาและองค์ความรู้ที่จัดแสดงภายในหอวัฒนธรรมจังหวัดนครสวรรค์

เอกสารคู่มือการใช้งาน คลิปสื่อออนไลน์ แบบคิวอาร์โค้ด QR Code เพื่อนำบรรยายหอวัฒนธรรมจังหวัดนครสวรรค์ฉบับนี้ ได้กล่าวถึงการนำชมพิพิธภัณฑ์/นิทรรศการ รวมถึง ได้อธิบายเรื่องราว ข้อมูลทางประวัติศาสตร์เกี่ยวกับหอวัฒนธรรมจังหวัดนครสวรรค์ และข้อมูลของจังหวัดนครสวรรค์โดยภาพรวม ซึ่งเป็นการถ่ายทอดเรื่องราว ถอดองค์ความรู้และอธิบายขั้นตอนกระบวนการการจัดระบบงานด้านศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นของจังหวัดนครสวรรค์ ผ่านคลิปเสียงบรรยายรูปแบบแอสกันคิวอาร์โค้ด QR Code ในจุดแสดงต่าง ๆ ตามเส้นทางการเดินเยี่ยมชมงานพิพิธภัณฑ์/นิทรรศการที่จัดแสดงอยู่ภายในอาคารหอวัฒนธรรมจังหวัดนครสวรรค์ โดยสามารถแบ่งพื้นที่การให้บริการออกเป็นเนื้อหาและองค์ความรู้ในด้านต่าง ๆ จำแนกพื้นที่ทั้งหมดออกเป็น ๗ ส่วน รายละเอียดดังนี้

จุดให้บริการที่ ๑ จุดให้บริการและประชาสัมพันธ์

จัดเป็นพื้นที่จุดให้บริการอันดับขั้นตอนแรก และทำหน้าที่เป็นสำนักงานหอวัฒนธรรมจังหวัดนครสวรรค์ เพื่อรองรับการให้บริการและติดต่อประสานงานกับนักเรียน นักศึกษา ครู-อาจารย์ และประชาชนนักท่องเที่ยวทั่วไปที่เข้ามาขอใช้บริการ โดยจะมีเจ้าหน้าที่คอยให้การต้อนรับ สอบถามความต้องการ ให้คำแนะนำและอธิบายขั้นตอนต่าง ๆ สำหรับอำนวยความสะดวกการเข้าใช้บริการหอวัฒนธรรมจังหวัดนครสวรรค์

จุดให้บริการที่ ๒ ห้องประชุมบุญชู โรจนเสถียร

จัดเป็นพื้นที่จุดให้บริการอันดับที่ ๒ สำหรับเป็นจุดพักรับรอง และฉายวีดิทัศน์แนะนำ หอวัฒนธรรม จังหวัดนครสวรรค์ อีกทั้งบางครั้งภายในห้องนี้ยังใช้ประกอบกิจกรรมอื่น ๆ อาทิเช่น การจัดประชุม อบรมสัมมนา หรือลานกิจกรรมการแสดงการเล่นขนาดกลุ่มย่อย จำนวน ๖๐ ที่นั่ง

จุดให้บริการที่ ๓ ห้องศูนย์การเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและพัฒนาคุณภาพชีวิต

จัดเป็นพื้นที่จุดให้บริการอันดับที่ ๓ สำหรับเพื่อให้บริการสืบค้นข้อมูลและค้นหาความรู้ด้าน ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นทั้งในจังหวัดนครสวรรค์หรือจังหวัดใกล้เคียง ผ่านรูปแบบห้องสมุดขนาดย่อม สามารถสืบค้นหนังสือและยืม-คืนได้ และในบริเวณเดียวกันนี้ ยังได้จัดพื้นที่อำนวยความสะดวกโดยจัดวาง คอมพิวเตอร์ จำนวน ๖ เครื่อง สำหรับให้สืบค้นข้อมูลผ่านระบบอินเทอร์เน็ตออนไลน์

จุดให้บริการที่ ๔ ห้องดุสิตา

จัดเป็นพื้นที่จุดให้บริการอันดับที่ ๔ สำหรับเผยแพร่ข้อมูลและเรื่องราวที่ครั้งหนึ่ง ห้องดุสิตา เคยเป็นห้องทรงประทับของสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เมื่อครั้งเสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดหอวัฒนธรรม จังหวัดนครสวรรค์ เมื่อวันที่ ๑๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๕ และทรงนำคณะครู-อาจารย์ นักเรียนนายร้อย โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า เข้าศึกษาดูงานเยี่ยมชม หอวัฒนธรรมจังหวัดนครสวรรค์ เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายนในปีเดียวกัน ตามที่พระองค์เสด็จ ณ อาคาร หอวัฒนธรรมจังหวัดนครสวรรค์ โดยใช้ห้องนี้เป็นห้องทรงประทับ รวมทั้งสิ้นจำนวน ๒ ครั้ง ปัจจุบันยังคง เก็บรักษาไว้ให้คงอยู่ในสภาพเดิม จัดแสดงเป็นนิทรรศการถาวรเฉลิมพระเกียรติผ่านระบบสื่อมัลติมีเดีย ทำเป็นหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ e-Book ให้ได้สืบค้นเพื่อความสะดวกมากยิ่งขึ้น

จุดให้บริการที่ ๕ ห้องนิทรรศการนิมมานรดี

จัดเป็นพื้นที่จุดให้บริการอันดับที่ ๕ เป็นห้องนิทรรศการหมุนเวียนขนาดย่อมแสดงข้อมูลเนื้อหา และถ่ายทอดองค์ความรู้ในด้านศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวิถีชีวิตของ ชาวจังหวัดนครสวรรค์กล่าวโดยภาพรวมในแง่มุมต่าง ๆ อธิบายบรรยายแบบเชิงพรรณนาถึงลักษณะรูปแบบ

การนำเสนอข้อมูลตามขั้นตอนและวิธีการตามคุณลักษณะการเดินทางเยี่ยมชมนิทรรศการประจำท้องถิ่น ซึ่งแบ่งพื้นที่จุดแสดงของเนื้อหาภายในห้องนิทรรศการนิมมานรดีออกเป็นจำนวนทั้งสิ้น ๑๐ จุดแสดง รายละเอียดดังนี้

จุดแสดงที่ ๑ เยือนเมืองนครสวรรค์

อธิบายภาพรวมและบทบาทหน้าที่ของห้องนิทรรศการนิมมานรดีพอสังเขป รวมถึงอธิบายคำนิยาม คำว่า “นครสวรรค์ นครสุนทรีย์” ซึ่งหมายถึง เมืองที่อ้อมไปด้วยศิลปะและวัฒนธรรม อันทรงคุณค่า เป็นเมืองที่นำพาผู้คนไปสู่สุนทรียภาพของชีวิตอย่างแท้จริง ในจุดแสดงนี้เป็นจุดถ่ายภาพที่ระลึก และยังได้อธิบายความหมายของตราสัญลักษณ์ประจำจังหวัดนครสวรรค์ และความเป็นนครสวรรค์โดยภาพรวมแบบพอสังเขป

จุดแสดงที่ ๒ ภาพเก่าเล่าเรื่อง

อธิบายข้อมูล เรื่องราวและคำบอกเล่าจากรูปภาพ ที่สะท้อนความเป็นนครสวรรค์ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน รวมทั้งสิ้นจำนวน ๑๓ ภาพ ผ่านเรื่องราวในมุมมองต่าง ๆ รอบเมืองนครสวรรค์

จุดแสดงที่ ๓ เล่าขานนามเมือง

อธิบายคำจำกัดความและขยายความหมายของคำขวัญประจำจังหวัดนครสวรรค์ “เมืองสี่แคว แห่มังกร พักผ่อนบึงบอระเพ็ด ปลารสเด็ดปากน้ำโพ” ซึ่งในจุดแสดงนี้ได้จัดแสดงตัวอย่างพันธุ์ข้าวพื้นเมืองของจังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับจังหวัดนครสวรรค์ที่เมื่อครั้งหนึ่งนครสวรรค์มีความอุดมสมบูรณ์แห่งเมืองเกษตรกรรมการเพาะปลูกข้าว อันเนื่องมาจากเป็นพื้นที่ติดกับแม่น้ำสายใหญ่ ทำให้ได้เปรียบในเรื่องของการกินการอยู่ วิถีชีวิตของคนนครสวรรค์ส่วนใหญ่จึงมีความเกี่ยวข้องกับแม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำสายสำคัญสายนี้หล่อเลี้ยงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในแทบลุ่มภาคกลาง ซึ่งครั้งหนึ่งนครสวรรค์ ถูกให้เป็นเมืองค้าข้าวที่มีความสำคัญระดับประเทศ เป็นตลาดกลางข้าวเปลือกแห่งแรกที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย และเป็นแหล่งที่มีการซื้อขายตลอดปี

จุดแสดงที่ ๔ ลือเลื่องถิ่นสวรรค

อธิบายอัตลักษณ์ความเป็นนครสวรรคในแง่มุมต่าง ๆ โดยภาพรวม ผ่านวีดิทัศน์แนะนำ จังหวัดนครสวรรค ความยาวประมาณ ๗ นาที รวมถึงอธิบายข้อมูล เรื่องราวและคำบอกเล่าผ่านตัววัตถุสิ่งจำลอง ของที่จัดแสดงโชว์คือ ปลาเสือดอ บึงบัวในบึงบอระเพ็ด มังกรปั้นจำลอง ดอกเสลา รวมทั้งชมวีดิทัศน์แนะนำ การละเล่นพื้นบ้านที่สร้างชื่อเสียงให้เป็นที่รู้จัก เช่น รำกลองยาว ลิเก เต็นท์รำเคียว การเชิดหุ่นกระบอกโบราณ เป็นต้น

จุดแสดงที่ ๕ ไหลรวมบรรจบกัน

อธิบายภูมิศาสตร์ ลักษณะพื้นที่ที่สำคัญของจังหวัดนครสวรรคซึ่งเป็นแหล่งอุดมสมบูรณ์ และมีแม่น้ำสายใหญ่ไหลผ่าน เป็นจุดกำเนิดของแม่น้ำเจ้าพระยาที่เกิดจากการรวมตัวกันของแม่น้ำสายสำคัญของทางเหนือทั้ง ๔ สาย กล่าวคือ แม่น้ำปิง แม่น้ำวัง แม่น้ำยม และแม่น้ำน่าน รวมกันเป็นแม่น้ำสำคัญสายใหญ่ ที่หล่อเลี้ยงผู้คนทั้งภาคกลาง ทำให้เมืองนครสวรรคหรือเมืองปากน้ำโพมีความสำคัญอย่างยิ่งในด้านเศรษฐกิจ การค้าอย่างเต็มตัว ด้วยการคมนาคมทางน้ำที่มีบทบาทสำคัญในสมัยนั้น ครั้งหนึ่งแม่น้ำเจ้าพระยาสายนี้ ยังเป็นเส้นทางเสด็จประพาสต้นของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ อีกทั้งการไหลรวม บรรจบกันของแม่น้ำนี้ ทำให้เกิดการอพยพของกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ อาทิ กลุ่มชาติพันธุ์จีน มอญ ฝรั่งเศส ลาว ญวน มุสลิม และไทยท้องถิ่น อย่างที่เห็นชัดเจนกล่าวคือ ชาวจีนที่อพยพเข้ามาทำการค้าและประกอบอาชีพอื่น ๆ มากขึ้น ทำให้บริเวณริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยามีสิ่งก่อสร้างมากมายที่ถูกสร้างขึ้นสำหรับสินค้าจากภาคเหนือ ทั้งท่าข้าว โรงเลื่อย และยังคงก่อให้เกิดวิถีชีวิตทางน้ำ ชุมชนชาวแพ ซึ่งจะสอดคล้องกับในจุดแสดงถัดไป

จุดแสดงที่ ๖ ชุมชนชาวแพ

อธิบายวิถีชีวิตความเป็นอยู่แบบริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาในสมัยอดีต เมื่อครั้งหนึ่งตอนที่นครสวรรค์มีบทบาทสำคัญทางการคมนาคมและมีการค้าขายทางน้ำ ซึ่งเป็นศูนย์กลางทางการค้าขายที่สำคัญของภาคเหนือตอนล่างและภาคกลางตอนบน แต่เมื่อมีวิวัฒนาการยุคสมัยเปลี่ยนแปลงไป มีการสร้างทางรถไฟ และสถานีรถไฟ สร้างถนน และการสร้างสะพานเดชาติวงศ์ ซึ่งถือว่าเป็นการคมนาคมทางบกที่เชื่อมระหว่างภาคเหนือและภาคกลางได้สะดวกยิ่งขึ้น จึงทำให้การคมนาคมทางน้ำลดความสำคัญลง แต่นครสวรรค์ก็ยังคงดำเนินวิถีชีวิตแบบริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยามาจนถึงปัจจุบัน

จุดแสดงที่ ๗ วิถีศิลปการกินอยู่

อธิบายความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรทางธรรมชาติและภูมิปัญญาท้องถิ่นในด้านวิถีชีวิตการกินอยู่ บอกเล่าเรื่องราว กรรมวิธี ขั้นตอนการประกอบอาหารและการถนอมอาหาร ในรูปแบบวิถีชีวิตความเป็นต้นแม่น้ำเจ้าพระยา ซึ่งในจุดแสดงนี้ได้จัดโชว์เมนูอาหารคาว-หวาน ปั่นจำลองเสมือนจริงจำนวน ๙ รายการ อาทิเช่น ขนมข้าวโป่ง ข้าวเม่าทอด และอาหารประเภทปลาแม่น้ำ เป็นต้น

จุดแสดงที่ ๘ เขตวัฒนธรรม

อธิบายการผสมผสานอย่างกลมกลืนของวัฒนธรรม ประเพณีและรูปแบบการดำเนินชีวิตของแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์ที่ถูกส่งสมต่อกันมากับวิถีชีวิตแบบดั้งเดิม ถูกพัฒนาและสานต่อให้คนรุ่นหลังได้ปฏิบัติสืบทอดต่อกันเรื่อยมา จนกลายเป็นวัฒนธรรมประเพณีประจำท้องถิ่นของแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์ในเขตพื้นที่ต่าง ๆ ทั่วทั้งจังหวัดนครสวรรค์ อาทิ กลุ่มชาติพันธุ์จีน : ประเพณีแห่เจ้าพ่อ-เจ้าแม่ปากน้ำโพ กลุ่มชาติพันธุ์มอญ : ประเพณีงานบุญข้าวแช่ กลุ่มชาติพันธุ์ไทยท้องถิ่น : ประเพณีแข่งเรือยาว หรือกลุ่มชาติพันธุ์ลาว : ประเพณีบุญกำฟ้า เป็นต้น

จุดแสดงที่ ๙ เลิศล้ำแหล่งทางธรรมชาติ

อธิบายภูมิลักษณะพื้นที่ของทรัพยากรทางธรรมชาติ ช่วยสะท้อนความเป็นอัตลักษณ์ที่สำคัญของจังหวัดนครสวรรค์ ด้วยรูปลักษณะทางธรรมชาติที่โดดเด่นและเป็นเอกลักษณ์ที่เชิญชวนให้นักท่องเที่ยวได้เดินทางไปสัมผัสจึงเป็นการสร้างมนต์เสน่ห์ที่น่าประทับใจและกลายเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดนครสวรรค์ไปแล้ว อาทิเช่น บึงบอระเพ็ด อุทยานสวรรค์ วนอุทยานถ้ำเพชร-ถ้ำทอง เขาหน่อ-เขาแก้ว อุทยานแห่งชาติแม่วงก์ และทุ่งหินเทิน เป็นต้น

จุดแสดงที่ ๑๐ ประวัติศาสตร์นครสวรรค์

อธิบายเหตุการณ์ประวัติศาสตร์ครั้งสำคัญของจังหวัดนครสวรรค์ โดยจัดแสดงเป็นรูปภาพพระราชทาน บอกเล่าเรื่องราวและข้อมูลการเสด็จพระราชดำเนินของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รัชกาลที่ ๙ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง และพระบรมวงศานุวงศ์ เมื่อครั้งเสด็จทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจ และเยี่ยมเยียนราษฎรในพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์ รวมจำนวนทั้งสิ้น ๙ ครั้ง นับเป็นพระมหากษัตริย์คุณอย่างหาที่สุ่มิได้ ที่ได้ทรงพระราชทานพระบรมราชานุญาต ให้สำเนาพระบรมฉายาลักษณ์และภาพพระราชกรณียกิจให้นำมาจัดแสดง ณ หอวัฒนธรรมจังหวัดนครสวรรค์แห่งนี้

จุดให้บริการที่ ๖ จุดบริการของที่ระลึก และกิจกรรมนันทนาการ

จัดเป็นพื้นที่จุดให้บริการอันดับที่ ๖ เพื่อจำหน่ายของที่ระลึก ของฝากที่สำคัญ อาทิเช่น เสื้อยืด พวงกุญแจ แก้วน้ำตราสัญลักษณ์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ตราจังหวัดนครสวรรค์ เป็นต้น อีกทั้งในจุดให้บริการนี้จะจัดเป็นโต๊ะนั่งสำหรับประกอบกิจกรรมนันทนาการต่าง ๆ อาทิเช่น กิจกรรมลงสี เครื่องปั้นดินเผาบ้านมอญ การประดิษฐ์สิ่งของเครื่องใช้และของตกแต่งจากวัสดุในชุมชนท้องถิ่นจังหวัดนครสวรรค์ หรือกิจกรรมการสาธิตการถ่ายทอดองค์ความรู้แบบไทยร่วมสมัย เป็นต้น

และจุดให้บริการที่ ๗ ห้องพิพิธภัณฑ์โสฬส

จัดเป็นพื้นที่จุดให้บริการอันดับที่ ๗ เป็นห้องนิทรรศการถาวรเล่าเรื่องเมืองนครสวรรค์ แสดงประวัติความเป็นมาและวิวัฒนาการของจังหวัดนครสวรรค์ในช่วงยุคสมัยต่าง ๆ ตั้งแต่อดีตก่อนประวัติศาสตร์ ยุคสมัยทวารวดี ยุคสมัยสุโขทัย ยุคสมัยอยุธยา ยุคสมัยธนบุรีและรัตนโกสินทร์ มาจนถึงปัจจุบัน โดยได้จัดแสดงในรูปของศิลปวัตถุ ชิ้นส่วนโบราณสถาน วัตถุโบราณ เครื่องมือเครื่องใช้โบราณ ทั้งที่พบในจังหวัดนครสวรรค์และพื้นที่ใกล้เคียง โดยแบ่งพื้นที่ภายในห้องพิพิธภัณฑ์โสฬสออกเป็นจำนวนทั้งสิ้น ๗ จุดแสดง รายละเอียดดังนี้

จุดแสดงที่ ๑ ห้องพิพิธภัณฑ์โสฬส เล่าเรื่องราวอดีตสู่ปัจจุบัน

อธิบายภาพรวมและบทบาทหน้าที่ของห้องพิพิธภัณฑ์โสฬสพอสังเขป รวมถึงอธิบายแผนที่ปั้นจำลอง สภาพภูมิศาสตร์ รูปลักษณะพื้นที่ของจังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งประกอบด้วย ๑๕ อำเภอ กล่าวคือ อำเภอเมืองนครสวรรค์ อำเภอโกรกพระ อำเภอชุมแสง อำเภอหนองบัว อำเภอบรรพตพิสัย อำเภอเก้าเลี้ยว อำเภอตาคลี อำเภอท่าตะโก อำเภอไพศาลี อำเภอดงพิกุล อำเภอพยุหะคีรี อำเภอลาดยาว อำเภอแม่วงก์ อำเภอแม่เปิน และอำเภอชุมตาบง โดยตัวอำเภอเมืองนครสวรรค์ตั้งอยู่ทางตอนกลางของจังหวัด มีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอข้างเคียง ดังนี้ ทิศเหนือติดต่อกับอำเภอบรรพตพิสัย อำเภอเก้าเลี้ยว และอำเภอชุมแสง ทิศตะวันออกติดต่อกับอำเภอชุมแสงและอำเภอท่าตะโก ทิศใต้ติดต่อกับอำเภอพยุหะคีรี และอำเภอโกรกพระ และทิศตะวันตกติดต่อกับอำเภอลาดยาว โดยภาพรวมจังหวัดนครสวรรค์เป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำ มีแม่น้ำเจ้าพระยาแม่น้ำสายใหญ่สายสำคัญไหลผ่านในหลายพื้นที่อำเภอ

จุดแสดงที่ ๒ ประวัติศาสตร์เมืองนครสวรรค์

อธิบายเรื่องราว คำบอกเล่าและความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญที่เกิดขึ้นในช่วงยุคสมัยต่าง ๆ ของจังหวัดนครสวรรค์ พบร่องรอยของการลงหลักปักฐานของมนุษย์ดังที่ปรากฏหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่มีอายุเก่าแก่ตั้งแต่สมัยทวารวดี สมัยสุโขทัย สมัยอยุธยา สมัยกรุงธนบุรีและรัตนโกสินทร์ เรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน อาทิ การเป็นเมืองโบราณที่มีการเชื่อมต่อระหว่างเมืองให้เกิดความเจริญรุ่งเรืองในยุคสมัยทวารวดี เป็นเมืองหน้าด่านที่สำคัญในการรวมพลของเหล่าทหารในยุคสุโขทัย และเป็นเมืองเศรษฐกิจการค้าที่สำคัญของประเทศในช่วงหนึ่งยุคสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ เป็นต้น

นครสวรรค์ ในยุคก่อนประวัติศาสตร์ จากหลักฐานทางโบราณคดีพบร่องรอยการตั้งถิ่นฐานประมาณ ๓,๐๐๐ ปีมาแล้ว ที่บ้านใหม่ชัยมงคล ตำบลสร้อยทอง บ้านพุขามัน บ้านพุช้างลี้้ง บ้านจันเสนในอำเภอตากาลี เช่นเดียวกับบ้านหนองใหญ่ บ้านพุนิมิต บ้านซับตะเคียนในอำเภอตากฟ้า เมืองบน-โคกไม้เดน ในอำเภอพยุหะคีรี เมืองทัพชุมพล ในตำบลหนองกรด เมืองดงแม่ปางเมืองในอำเภอบรรพตพิสัย ชุมชนสมัยก่อนประวัติศาสตร์ส่วนใหญ่ มักเป็นชุมชนเกษตรกรรมขนาดเล็ก รู้จักการถลุงโลหะและหล่อสำริดมาทำเครื่องมือเครื่องใช้ในการใช้งานและล่าสัตว์

จุดแสดงที่ ๓ สมัยทวารวดี

อธิบายเรื่องราว คำบอกเล่าและความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญของดินแดนนครสวรรค์ที่เกิดขึ้นในยุคสมัยทวารวดี เป็นชุมชนที่มีการติดต่อกับเมืองไกลต่างประเทศ เช่น อินเดีย ทำให้นครสวรรค์มีบทบาทและความสำคัญในฐานะที่เป็นดินแดนกึ่งกลางของภูมิภาคที่เชื่อมโยงระหว่างดินแดนทางทิศตะวันตก และดินแดนทางทิศตะวันออก เป็นจุดส่งต่ออารยธรรมอินเดียไปยังเขมร และเวียดนามภาคกลางในปัจจุบัน นอกจากนี้ ยังมีความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรมใกล้ชิดกับชุมชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนืออีกด้วย

และภายหลังในช่วงสมัยพุทธศตวรรษที่ ๑๘ – ๒๐ เมื่อเมืองดงแม่นางเมืองที่เคยรุ่งเรือง ตั้งแต่พุทธศตวรรษที่ ๑๖ หมดความสำคัญลง บทบาทและความสำคัญของนครสวรรค์ได้ย้ายไปที่ลพบุรี ซึ่งเป็นศูนย์กลางของวัฒนธรรมเขมรในภาคกลางของไทย

จุดแสดงที่ ๔ สมัยสุโขทัย

อธิบายเรื่องราว คำบอกเล่าและความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญของนครสวรรค์ ในยุคสมัยสุโขทัย เมืองนครสวรรค์มีชื่อเดิมเรียกว่า เมืองพระบาง มีความสำคัญและอยู่ในฐานะเป็นเมืองหน้าด่านของอาณาจักรสุโขทัย ที่คอยกันหัวเมืองทางตอนใต้ บริเวณลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา โดยปรากฏชื่อเมืองพระบางอยู่ในหลักศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหง หลักที่ ๑ นอกจากนี้ เมืองพระบาง ยังเป็นเมืองหน้าด่านสำคัญในการทำศึกสงครามมาทุกสมัย ตั้งแต่สมัยสุโขทัย สมัยธนบุรี ไปจนถึงสมัยรัตนโกสินทร์ ตัวเมืองเดิมตั้งอยู่บริเวณเชิงเขาขาด (เขาฤๅษี) จรดวัดหัวเมือง (วัดนครสวรรค์) หลักฐานทางโบราณคดีที่พบที่เขากบ ปัจจุบันเป็นที่ตั้งเทศบาลนครนครสวรรค์ แสดงให้เห็นความรุ่งเรืองทางพุทธศาสนา และความสำคัญของเมืองพระบางในสมัยสุโขทัยที่สำคัญได้แก่ รอยพระพุทธรูปทพนยอดเขากบ สร้างในสมัยพระมหาธรรมราชาลิไทย นับเป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์และโบราณคดีชิ้นสำคัญที่ช่วยยืนยันว่า เมืองพระบาง ที่กล่าวถึงในศิลาจารึกสุโขทัยหลายหลักนั้น คือ เมืองนครสวรรค์ นอกจากนี้ยังมีพระเจดีย์และวิหารบริเวณเชิงเขา ซึ่งปัจจุบันอยู่ในวัดวรนาถบรรพต พระอารามหลวง

จุดแสดงที่ ๕ สมัยอยุธยา

อธิบายเรื่องราว คำบอกเล่าและความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญของนครสวรรค์ ในสมัยอยุธยา เมืองนครสวรรค์ก็กลายเป็นรัฐกึ่งกลางในอาณาจักรอยุธยา เพื่อเป็นชุมทางสินค้า อันเนื่องมาจากสภาพทางภูมิศาสตร์ที่เหมาะสม อีกทั้งยังเป็นเมืองประชุมพล ปรากฏบทบาทในฐานะเมืองยุทธศาสตร์สำคัญที่เรียกว่า “เมืองประชุมพล” ซึ่งเกิดขึ้นพร้อม ๆ กับการเกิดสงครามระหว่างไทยกับพม่า เมื่อพม่ายกทัพเข้ามาตีสู้รบกับไทยจากทางเหนือ โดยใช้เส้นทางเดินทางเดินทัพจากกรุงหงสาวดี ตามเส้นทางเข้าด่านแม่ละเมา เข้าสู่ตำบลระแหง แขวงเมืองตาก แล้วเข้าสู่เมืองกำแพงเพชร และเมืองนครสวรรค์ ใช้เวลาเดินทัพเป็นเวลา ๔๗ วัน พม่าได้ยึดอาณาจักรนครสวรรค์เป็นฐานตั้งทัพที่ประชุมพลสำคัญ เพื่อยกมาล้อมกรุงศรีอยุธยา เช่น สงครามคราวเสียกรุงศรีอยุธยา พ.ศ. ๒๑๑๒ เนื่องจากนครสวรรค์มีลักษณะพิเศษทางภูมิยุทธศาสตร์คือเป็นจุดรวมของเส้นทางคมนาคม ทั้งทางบกและทางน้ำ จึงสะดวกต่อการลำเลียงไพร่พลและยุทธสัมภาระต่าง ๆ ทั้งยังมีเส้นทางตัดไปยังพื้นที่หรือเมืองที่เป็นจุดยุทธศาสตร์สำคัญอื่น ๆ ได้ และการยึดเมืองนครสวรรค์ได้เท่ากับพม่าสามารถบีบบังคับให้ไทยต้องทำสงครามแบบตั้งรับพม่าที่เมืองอยุธยาเท่านั้น

จุดแสดงที่ ๖ สมัยกรุงธนบุรี และกรุงรัตนโกสินทร์

อธิบายเรื่องราว คำบอกเล่าและความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญของนครสวรรค์ ในสมัยในช่วงสมัยกรุงธนบุรี และกรุงรัตนโกสินทร์ ในช่วงรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว มีการทำสนธิสัญญาเบาว์ริงก่อให้เกิดการค้าเสรีนิยมขึ้น นครสวรรค์ก็ได้กลายเป็นแหล่งรวมสินค้าสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ข้าวและไม้สัก ที่มาจากภาคเหนือเพื่อส่งต่อไปยังกรุงเทพมหานคร ทำให้การค้าของเมือง นครสวรรค์มีความเจริญสูงสุด จะสังเกตได้จากมีการก่อตั้งโรงสีข้าว บริษัทค้าไม้ โรงเลื่อยไม้ โรงน้ำแข็ง และโกดังสินค้าต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก ด้วยเหตุนี้เอง นครสวรรค์จึงกลายเป็นแหล่งศูนย์กลางความเจริญที่คนจีน และชนชาติอื่น ๆ เริ่มอพยพเข้ามาขายแรงงานและประกอบการค้าในนครสวรรค์มากขึ้น

บริเวณปากน้ำโพ มีสภาพเป็นชุมทางการค้า เป็นแหล่งชุมนุมเรือ คำข้าวที่ใหญ่ที่สุด รองลงมาจากกรุงเทพ ท่อนไม้ซุงไม้สักจากภาคเหนือนับหมื่นนับแสนท่อน จะถูกล่องลงมาตามลำน้ำที่เป็นสาขาของแม่น้ำเจ้าพระยา มารวมกันที่ปากน้ำโพแห่งนี้ ก่อนที่จะถูกแยกส่งไปยังสถานที่ต่าง ๆ

มณฑลนครสวรรค์ ในรัชสมัย พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ แห่งราชวงศ์จักรี ได้ทรงพระราชดำริที่จะจัดการปกครองพระราชอาณาเขต ทรงริเริ่มจัดรูปแบบการปกครอง ท้องถิ่นขึ้นใหม่ โดยให้รวมหัวเมืองต่าง ๆ เข้าเป็นมณฑล มีผู้ปกครองมณฑลขึ้นอยู่กับกระทรวงมหาดไทย ได้ทรงเริ่มจัดตั้ง ๔ มณฑล คือ มณฑลกรุงเก่า มณฑลปราจีน มณฑลนครสวรรค์ และมณฑลพิษณุโลก ในการจัดตั้งมณฑลนครสวรรค์ ได้รวมเอาหัวเมืองเข้าด้วยกัน ๘ เมือง คือ เมืองชัยนาท เมืองสรรคบุรี เมืองมโนรมย์ เมืองอุทัยธานี เมืองพยุหะคีรี เมืองนครสวรรค์ เมืองกำแพงเพชร และเมืองตาก ตั้งที่ว่าการมณฑล อยู่ที่เมืองนครสวรรค์

การจัดรูปการปกครองในลักษณะมณฑลได้ดำเนินการมาจนถึง พ.ศ. ๒๔๗๕ ในรัชสมัย พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๗ มีการเปลี่ยนแปลงการบริหารราชการและเกิดการเปลี่ยนแปลง การปกครอง จึงได้ยุบการปกครองแบบมณฑล และระเบียบเทศาภิบาล ยกฐานะเป็นจังหวัดนครสวรรค์ และได้รับการพัฒนาในด้านต่าง ๆ เรื่อยมา

จากการที่นครสวรรค์ เป็นแหล่งรวมของแม่น้ำบริเวณปากน้ำโพ ทำให้เป็นศูนย์กลาง การซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าระหว่างภาคเหนือกับภาคกลางมาตั้งแต่ยุคสมัยสุโขทัย อยุธยา จนถึงสมัย รัตนโกสินทร์ โดยทำหน้าที่เป็นชุมทางสินค้าที่รับสินค้าจากเมืองที่อยู่ตอนต้นแม่น้ำปิง ยม น่าน รวมทั้ง จากแม่น้ำป่าสัก แล้วส่งผ่านแม่น้ำเจ้าพระยา ออกไปยังเมืองต่าง ๆ ตลอดจนเมืองในต่างประเทศ เช่น มลายู อินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์ จนปัจจุบัน นครสวรรค์ กลายเป็นเมืองธุรกิจการค้าและศูนย์กลางการคมนาคม เสมือนประตูบานใหญ่ ก่อนเดินทางมุ่งขึ้นสู่ภาคเหนือตอนบน

จุดแสดงที่ ๗ เล่าขานนามเมืองนครสวรรค์

อธิบายเรื่องราว คำบอกเล่าและความเป็นมาของจังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งเคยเป็นเมืองโบราณ สันนิษฐานว่าตั้งขึ้นในสมัยกรุงสุโขทัยเป็นราชธานี โดยมีปรากฏชื่อในศิลาจารึกเรียกว่า “เมืองพระบาง” เป็นเมืองหน้าด่านสำคัญในการทำศึกสงครามมาทุกสมัย ตั้งแต่ สมัยกรุงสุโขทัย กรุงธนบุรี จนถึงกรุงรัตนโกสินทร์ ตัวเมืองดั้งเดิมตั้งอยู่บริเวณเชิงเขาขาด หรือเขาฤๅษี จรดวัดหัวเมือง หรือวัดนครสวรรค์ในปัจจุบัน

ต่อมาได้เป็นเมืองขอนแก่น เพราะตัวเมืองตั้งอยู่บนฝั่งตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยา และหันหน้าเมืองไปทางแม่น้ำซึ่งอยู่ทางทิศตะวันออกทำให้แสงอาทิตย์ส่องเข้าหน้าเมืองตลอดเวลา แต่ภายหลังได้เปลี่ยนเป็น เมืองนครสวรรค์

นอกจากนี้ นครสวรรค์ มีชื่อเรียกเป็นที่รู้จักแพร่หลายมาแต่เดิมว่า ปากน้ำโพ โดยปรากฏเรียกกันมาตั้งแต่ในสมัยกรุงศรีอยุธยา ตามประวัติศาสตร์ในคราวที่พระเจ้าหงสาวดีบุเรงนองยกทัพมาตีกรุงศรีอยุธยา ครั้งสมัยสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ กองทัพเรือจากกรุงศรีอยุธยาได้ยกไปรบทัพข้าศึกที่ปากน้ำโพ แต่ด้านทัพข้าศึกไม่ไหว จึงล่าถอยกลับไป ที่มาของคำว่า ปากน้ำโพ สันนิษฐานได้ ๒ ประการ คือ อาจมาจากคำว่า ปากน้ำไหล เพราะเป็นที่ปากน้ำปิง วัง ยม และน่าน มาไหลร่วมกันเป็นต้นแม่น้ำเจ้าพระยา หรืออีกประการหนึ่ง คือ มีต้นโพธิ์ขนาดใหญ่อยู่ตรงปากน้ำในบริเวณวัดโพธิ์ จึงเรียกกันว่า ปากน้ำโพธิ์ ก็อาจเป็นไปได้

ส่วนที่ ๒

ระบบคิวอาร์ โค้ด QR Code
(ข้อมูล และความรู้เบื้องต้น)

ทำความเข้าใจระบบคิวอาร์ โค้ด QR Code

ปัจจุบันอาจกล่าวได้ว่าเทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์มีความเจริญก้าวหน้าอย่างมาก และมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนสังคม เพื่อเข้าสู่ยุคข้อมูลข่าวสารแบบออนไลน์ ระบบฐานข้อมูลจึงเป็นหัวใจสำคัญในการบริหารจัดการองค์กรให้ได้รับและเกิดประโยชน์สูงสุด อีกทั้งการจัดสร้างระบบฐานข้อมูลสารสนเทศที่มีความถูกต้อง เหมาะสม รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ จะช่วยในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และการติดต่อสื่อสารให้มีความทันสมัยทันต่อเหตุการณ์สำคัญ ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม

ภารกิจหนึ่งที่ทางสำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่ออนุรักษ์ รวบรวม จัดเก็บ ออกแบบ จัดทำ และพัฒนาระบบฐานข้อมูลออนไลน์ โดยอาศัยงานบริการวิชาการผ่านระบบออนไลน์ ที่มีรูปแบบเนื้อหาเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ ความเป็นมา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คติความเชื่อ มรดกไทย ศิลปะการละเล่น การแสดงพื้นบ้าน และบทความหรือวรรณกรรมท้องถิ่น บนพื้นฐานบริบททางสังคม ความหลากหลายทางศิลปะและวัฒนธรรมของจังหวัดนครสวรรค์

เนื่องจากปัจจุบัน หอวัฒนธรรมจังหวัดนครสวรรค์ เป็นแหล่งจัดเก็บโบราณวัตถุ เอกสาร หนังสือ ตำรา หรือข้อมูลงานวิจัยเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นซึ่งมีอยู่จำนวนมาก จำเป็นต้องอาศัยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและระบบฐานข้อมูลออนไลน์เพื่อนำมาใช้ในการให้บริการผ่านระบบอินเทอร์เน็ตออนไลน์ ทั้งนี้ เพื่อความสะดวกรวดเร็วและเข้าถึงข้อมูลได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ จึงจำเป็นต้องได้รับการสร้างระบบและพัฒนารูปแบบเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการในสังคมออนไลน์ให้ได้มากที่สุด ดังนั้น จึงได้จัดตั้งกิจกรรมการผลิตคลิปเสียงสื่อออนไลน์สำหรับนำเสนอหอวัฒนธรรมจังหวัดนครสวรรค์ ผ่านรูปแบบคิวอาร์ โค้ด QR Code เพื่อเป็นการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และระบบฐานข้อมูลให้มีความทันสมัย เพื่อใช้ในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์หอวัฒนธรรมจังหวัดนครสวรรค์ ทั้งนี้ จะเป็นการให้บริการทางวิชาการและเป็นฐานข้อมูลองค์ความรู้ในด้านต่าง ๆ ให้แก่นักเรียน-นักศึกษา ครู-อาจารย์ ชุมชน หรือประชาชน นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศให้ได้รับความรู้และเกิดประโยชน์มากที่สุด

ก่อนเข้าสู่ขั้นตอนการใช้งานระบบคิวอาร์โค้ด QR Code เพื่อรับฟังคลิปเสียงสื่อออนไลน์ที่สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ได้จัดทำขึ้นสำหรับนำเสนอข้อมูลเนื้อหา หรือเรื่องราวต่าง ๆ ของนิทรรศการที่จัดแสดงอยู่ภายในอาคารหอวัฒนธรรมจังหวัดนครสวรรค์ ให้ผู้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง จำเป็นต้องเรียนรู้และเข้าใจถึงคำว่า คิวอาร์ โค้ด QR Code กันเสียก่อน

ระบบคิวอาร์ โค้ด (QR Code)

ระบบคิวอาร์ โค้ด QR Code ถือเป็นอีกหนึ่งระบบที่ได้รับความนิยมกันเป็นอย่างมากในปัจจุบัน ซึ่งหลายท่านรู้จักและมักใช้ระบบคิวอาร์ โค้ด QR Code เป็นประจำกันอยู่แล้ว เพราะในยุคสมัยนี้ไม่ว่าจะทำการเพิ่มเพื่อนในแอปพลิเคชันไลน์ Line การทำธุรกรรมชำระค่าสินค้าและบริการ หรือการเลือกใช้สื่อออนไลน์ประเภทต่าง ๆ ก็มักจะใช้ระบบคิวอาร์ โค้ด QR Code เพื่อเพิ่มความสะดวกรวดเร็ว และเป็นสื่อออนไลน์ที่เข้าถึงผู้รับสารได้รวดเร็วที่สุด รวมถึง ยังก่อให้เกิดประโยชน์ในด้านอื่น ๆ อย่างมาก

คิวอาร์ โค้ด OR Code คือ สัญลักษณ์รูปสี่เหลี่ยม ที่ประกอบไปด้วยโมดูลสีดำ เป็นจุดสี่เหลี่ยมรูปลักษณะเป็นบาร์โค้ด ๒ มิติ เป็นสัญลักษณ์แทนข้อมูลที่เริ่มพบเห็นอย่างแพร่หลายในปัจจุบัน โดยคำว่า คิวอาร์ โค้ด OR Code ย่อมาจากคำว่า Quick Response ซึ่งให้ความหมายว่าเป็นการตอบสนองอย่างรวดเร็ว ที่มีต้นกำเนิดมาจากประเทศญี่ปุ่น โดยบริษัท Denso-Wave (เดนโซ-เวฟ) ตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๙๙๔ โดยคุณสมบัติของคิวอาร์ โค้ด OR Code คือ เป็นสัญลักษณ์แทนข้อมูลต่าง ๆ เพื่อให้มีการตอบสนองที่รวดเร็ว ซึ่งส่วนใหญ่จะนำมาใช้กับสินค้า สื่อโฆษณาต่าง ๆ สำหรับให้ข้อมูลเพิ่มเติม หรือจะเป็นการย่อลิงค์ URL ของเว็บไซต์ เมื่อนำกล้องของโทรศัพท์มือถือแบบสมาร์ทโฟน สแกนถ่ายรูปสัญลักษณ์คิวอาร์ โค้ด OR Code ก็จะสามารถเข้าสู่เว็บไซต์ได้ทันทีโดยไม่ต้องเสียเวลาพิมพ์อีกต่อไป

ประโยชน์ของระบบคิวอาร์ โค้ด QR Code

ปัจจุบันมีผู้นำระบบคิวอาร์ โค้ด QR Code มาปรับประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ได้หลากหลายรูปแบบ อาทิเช่น การแสดงข้อมูลลิงค์ URL ของเว็บไซต์ ข้อความ เบอร์โทรศัพท์ ช่องทางการติดต่อสื่อสาร ช่องการชำระค่าสินค้าและบริการ หรือการอธิบายข้อมูลที่เป็นตัวอักษรได้อีกจำนวนมาก ด้วยระบบคิวอาร์ โค้ด QR Code ที่ถูกพัฒนาและนำไปใช้ในหลาย ๆ ด้าน เนื่องจากมีความรวดเร็ว และได้รับความนิยมเพื่ออำนวยความสะดวกสร้างประโยชน์ที่เห็นได้ชัดที่สุดของระบบคิวอาร์ โค้ด QR Code คือ การแสดงลิงค์ URL ของเว็บไซต์ เพราะ URL โดยปกติแล้วจะจดจำค่อนข้างยุ่งยากเพราะมีความยาวและความซับซ้อนมากของตัวอักษรและสัญลักษณ์ แต่ด้วยระบบคิวอาร์ โค้ด QR Code เพียงแค่ยกกล้องโทรศัพท์มือถือขึ้นมาสแกนคิวอาร์ โค้ด QR Code ที่เป็นสัญลักษณ์แทนข้อมูลนั้น ๆ ก็จะสามารถเข้าสู่เว็บเพจ ข้อมูล หรือเนื้อหาที่บันทึกอยู่ได้โดยอัตโนมัติ

ประเภทของคิวอาร์ โค้ด QR Code

โดยประเภทของคิวอาร์ โค้ด QR Code นั้น มีทั้งหมด ๕ ประเภทหลัก มีชื่อที่เรียกแต่ละประเภทตามนี้ คือ QR Code Model ๑ and Model ๒, Micro QR Code, IQR Code, SQRC และ Frame QR

แบบที่ ๑ QR Code Model ๑ and Model ๒

เป็นคิวอาร์ โค้ด QR Code แบบดั้งเดิม มีขนาดใหญ่ที่สุดในบรรดา QR Code ทั้งหมด มีขนาด ๗๓ * ๗๓ โมดูล มีความสามารถบรรจุข้อมูลได้ถึง ๑,๑๖๗ ตัวอักษร และอีกแบบคือ Model ๒ เป็นเวอร์ชันที่ถูกพัฒนามาจาก Model ๑ มีความสามารถบรรจุข้อมูลได้ถึง ๗,๐๘๙ ตัวอักษร ซึ่งในปัจจุบัน Model ๒ เป็นที่นิยมใช้กันอย่างแพร่หลายและสามารถพบเห็นได้ทั่วไป

แบบที่ ๒ Micro QR Code

Micro QR Code เป็นคิวอาร์ โค้ด QR Code ที่มีขนาดเล็กกว่าแบบแรกอย่างมาก เพราะแสดงผลบางจุด ตรวจตำแหน่ง (position detection pattern) เพียงตำแหน่งเดียว ขนาดใหญ่ที่สุดของแบบที่สองนี้ คือ M๔ มีขนาด ๑๗ * ๑๗ โมดูล บรรจุข้อมูลได้ ๓๕ ตัวเลข

แบบที่ ๓ IQR Code

IQR Code เป็นคิวอาร์ โค้ด QR Code ที่มีขนาดเล็กกว่าแบบดั้งเดิมอย่างมาก และพิมพ์ออกมาเป็น แนวนอน (rectangular code) สามารถเก็บข้อมูลได้มากกว่าถึง ๘๐ เปอร์เซ็นต์ ถ้าจัดเก็บข้อมูลในปริมาณที่เท่ากันจะประหยัดพื้นที่ในการแสดงผลได้ถึง ๓๐ เปอร์เซ็นต์ เก็บข้อมูลได้ถึง ๔๐,๐๐๐ ตัวอักษร

แบบที่ ๔ SQRC

SQRC เป็นคิวอาร์ โค้ด QR Code ที่มีคุณลักษณะเหมือนกับ QR Code Model ๑ and Model ๒ ทุกประการ แต่มีความเพิ่มเติม คือ สามารถเก็บข้อมูลที่เป็นความลับได้

และแบบที่ ๕ Frame QR

แบบสุดท้าย มีชื่อว่าเฟรมคิวอาร์ Frame QR เป็นคิวอาร์ โค้ด QR Code ที่สามารถนำรูปภาพ กราฟิกมาติดบริเวณตรงกลางของคิวอาร์ โค้ด QR Code ได้ ส่วนใหญ่ในงานประชาสัมพันธ์ งานอีเวนต์ นิทรรศการ เพื่อให้สะดุดตาผู้เข้าชม โดยการนำภาพ มาติดจะไม่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของคิวอาร์ โค้ด QR Code

ส่วนที่ ๓

คู่มือการใช้งาน และขั้นตอนการให้บริการ

วิธีการใช้งาน ระบบสแกนคิวอาร์ โค้ด QR code

ในคู่มือการใช้งาน คลิปสื่อออนไลน์ แบบคิวอาร์ โค้ด QR Code เพื่อนำบรรยายหอวัฒนธรรม จังหวัดนครสวรรค์ ที่สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ได้จัดทำขึ้นฉบับนี้ เป็นการเลือกใช้สื่อดิจิทัลออนไลน์ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต เพื่อรับฟังคลิปเสียงการบรรยายเนื้อหา หรือองค์ความรู้ที่จัดแสดงอยู่ภายในอาคารหอวัฒนธรรมจังหวัดนครสวรรค์ โดยตัวคิวอาร์ โค้ด QR Code ทำหน้าที่แทนตัวบุคคลหรือวิทยากรนำบรรยายหอวัฒนธรรมจังหวัดนครสวรรค์ เพื่อให้ผู้รับบริการ นักท่องเที่ยว ผู้สนใจ หรือผู้เยี่ยมชมได้ศึกษา ค้นคว้า และเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ด้วยการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ (โทรศัพท์มือถือ) หรือสมาร์ตโฟน ตามเส้นทางการเยี่ยมชมของหอวัฒนธรรมจังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งจะได้อธิบายถึงขั้นตอนและวิธีการเปิดใช้งานผ่านระบบช่องทางการสแกนคิวอาร์โค้ด QR Code ที่มีความทันสมัย สะดวกรวดเร็ว และทันต่อเหตุการณ์ ตามกระบวนการและขั้นตอนต่าง ๆ ในหลายกรณี ของการใช้งาน ซึ่งจะได้อธิบายในรายละเอียดต่อไป

วิธีสแกนคิวอาร์ โค้ด QR Code ที่ทำตามได้อย่างง่าย สะดวกรวดเร็ว และไม่ยุ่งยากซับซ้อน โดยสามารถเลือกช่องทางการสแกนคิวอาร์ โค้ด QR Code จากเครื่องโทรศัพท์เคลื่อนที่ (โทรศัพท์มือถือ) หรือสมาร์ตโฟนได้ทุกระบบ ทั้งแบบระบบแอนดรอยด์ Android และระบบ IOS ซึ่งเป็นวิธีที่คนส่วนใหญ่ นิยมใช้กัน ได้รวบรวมวิธีการสแกนคิวอาร์ โค้ด QR Code อย่างง่ายโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายที่สามารถทำตามได้ ทั้งหมด ๓ วิธี ได้แก่

- วิธีการสแกนคิวอาร์ โค้ด QR Code โดยใช้กล้องของโทรศัพท์เคลื่อนที่ (โทรศัพท์มือถือ)
- วิธีการสแกนคิวอาร์ โค้ด QR Code โดยใช้แอปพลิเคชันต่าง ๆ ที่มีอยู่ในโทรศัพท์เคลื่อนที่ (โทรศัพท์มือถือ) แบบสมาร์ตโฟน
- วิธีการสแกนคิวอาร์ โค้ด QR Code โดยใช้ Google Lens

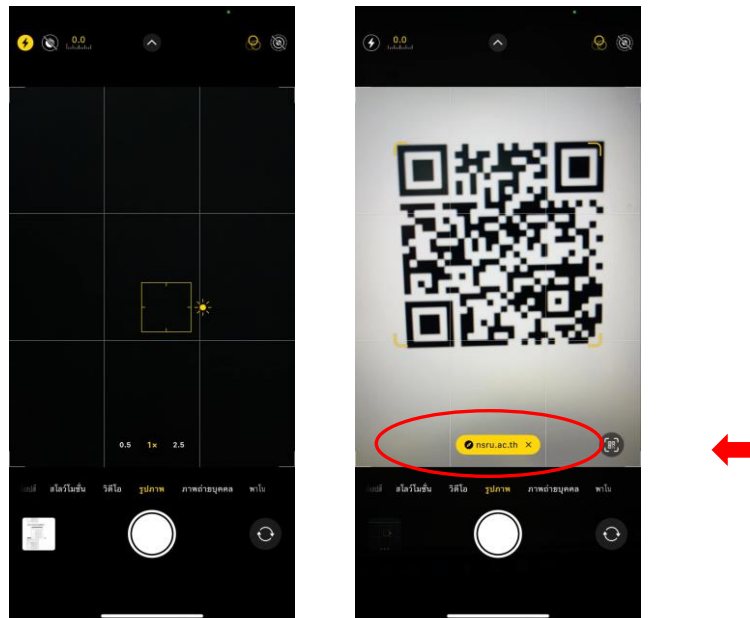
ขั้นตอนการให้บริการ ด้วยระบบสแกนคิวอาร์ โค้ด QR code

- ขั้นตอนวิธีการสแกนคิวอาร์ โค้ด QR Code โดยใช้กล้องของโทรศัพท์มือถือ

๑) เปิดแอปพลิเคชัน กล้องถ่ายภาพ

๒) จะปรากฏช่องว่างสำหรับถ่ายภาพ ใช้สแกนคิวอาร์โค้ด QR Code เลือกภาพที่จะสแกน ซึ่งอาจใช้เวลาในการปรับโฟกัสให้คมชัด รอจนสแกนโค้ดเสร็จ

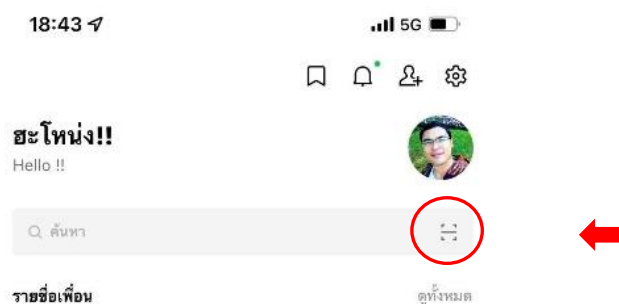
๓)แตะลิงค์ที่ปรากฏขึ้นทางด้านล่าง เพื่อเปิดดูหรือฟังคลิปข้อมูลหรือเนื้อหาใน QR code

- ขั้นตอนวิธีการสแกนคิวอาร์โค้ด QR Code โดยใช้แอปพลิเคชันต่าง ๆ ที่มีอยู่ในโทรศัพท์เคลื่อนที่ (โทรศัพท์มือถือ) แบบสมาร์ตโฟน ซึ่งในขั้นตอนนี้ ผู้เขียนขอเลือกใช้ผ่านแอปพลิเคชัน LINE

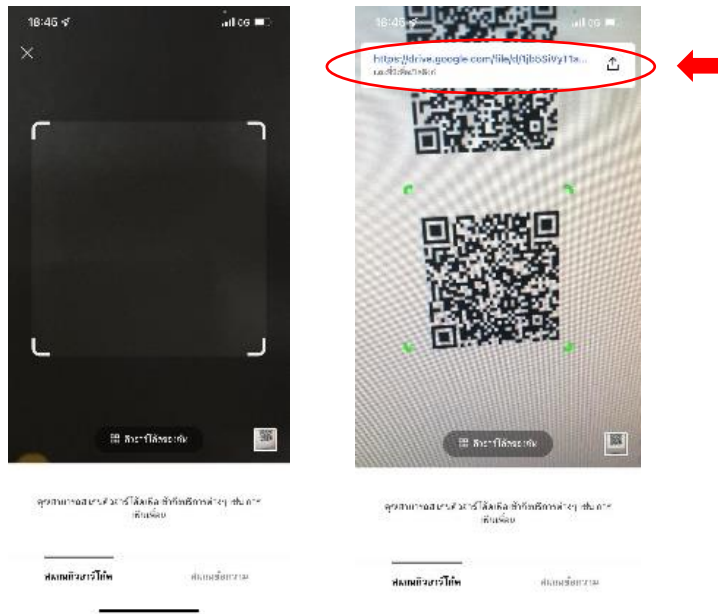
๑) เปิดแอปพลิเคชัน LINE

๒) แตะไปที่รูปสัญลักษณ์ ในช่องค้นหา

๓) จะปรากฏช่องว่างสำหรับให้สแกนคิวอาร์ โค้ด QR Code เลือกภาพที่จะสแกน ซึ่งอาจใช้เวลาในการปรับโฟกัสให้คมชัด รอจนสแกนโค้ดเสร็จ

๔) แตะลิงค์ที่ปรากฏขึ้นทางด้านบน เพื่อเปิดดูหรือฟังคลิปข้อมูลหรือเนื้อหาใน QR code

- **ขั้นตอนวิธีการสแกนคิวอาร์ โค้ด QR Code โดยใช้ Google Lens**

วิธีสแกนคิวอาร์ โค้ด QR Code โดยใช้ Google Lens จะมีความคล้ายคลึงกับวิธีการสแกนคิวอาร์ โค้ดโดยใช้แอปพลิเคชันต่าง ๆ ที่มีอยู่ในโทรศัพท์เคลื่อนที่ (โทรศัพท์มือถือ) แบบสมาร์ตโฟน แต่จะความแตกต่างกันเพียงเล็กน้อย เนื่องจาก Google Lens จะทำการวิเคราะห์หาคิวอาร์ โค้ดให้ได้โดยทันที

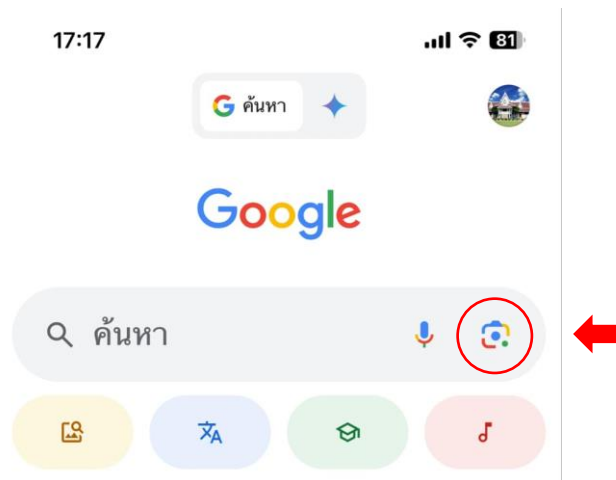
กรณีนี้ ผู้เขียนเลือกใช้วิธีการสแกนคิวอาร์ โค้ด QR Code โดยใช้ Google Lens เพื่อให้เหมาะสมกับผู้รับบริการ นักท่องเที่ยว ผู้สนใจ หรือผู้เยี่ยมชมที่มีเวลาน้อยในการศึกษา ค้นคว้า และเรียนรู้ หรือมีเวลาจำกัดในการเดินชมพิพิธภัณฑ์หรือนิทรรศการภายในอาคารหอวัฒนธรรมจังหวัดนครสวรรค์ โดยสามารถทำการถ่ายภาพที่ปรากฏคิวอาร์ โค้ด QR Code เก็บไว้ แล้วจึงนำไปเปิดดูหรือฟังคลิปเสียงได้อีกครั้งในภายหลังเมื่อตอนมีเวลาและโอกาสที่สะดวก โดยสามารถทำได้ด้วยขั้นตอนดังต่อไปนี้

๑) ตรวจสอบว่าโทรศัพท์เคลื่อนที่ (โทรศัพท์มือถือ) ของท่านมีแอปพลิเคชัน Google หรือยัง หากยังไม่มีให้ดาวน์โหลดแอปพลิเคชัน Google โดยสามารถเลือกหาแอปพลิเคชันได้ง่าย ๆ บน Google Play ในระบบแอนดรอยด์ Android หรือเลือกค้นหาแอปพลิเคชันบน App Store ในระบบ IOS

๒) เปิดใช้งานแอปพลิเคชัน Google

๓) จากนั้นเลือกไอคอน Google Lens ในช่องค้นหาที่มุมขวา

๔) ทำการถ่ายภาพ หรือเลือกรูปภาพที่มีคิวอาร์ โค้ด QR Code ในคลังรูปภาพ ทำการคัดเลือกรูปภาพที่เราต้องการจะสแกนคิวอาร์ โค้ด QR Code จากคลังภาพ

๕) Google Lens ทำการวิเคราะห์และสแกนคิวอาร์โค้ดจากรูปภาพให้ทันที เราสามารถเลือกเปิดเข้าสู่หน้าเว็บไซต์หรือข้อมูลที่สแกนนั้น โดยสามารถตัดลอกลิงค์หรือแชร์ลิงค์นั้นให้กับเพื่อน ๆ ก็ได้